

Zemědělská prvovýroba a ekologické zemědělství

Ing. Klára Vrchotová
ABCERT AG organizační složka

Ekologické zemědělství a produkce biopotravin

Nařízení Rady (ES) 834/2007, o ekologické produkci a označování

Nařízení Komise (ES) 889/2008, kterým se stanoví pravidla k NR

Nařízení Komise (ES) 1235/2008, kterým se stanoví pravidla k NR - dovozy ekolog. produktů ze třetích zemí

Zákon č.242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství

Vyhláška č.16/2006 SB., kterou se stanoví ustanovení zákona o EZ + metodické pokyny z roku 2016

Nařízení Rady (EU) 848/2018, o ekologické produkci a označování ekologických produktů

Ekologická produkce =
ochrana přírodních zdrojů,
biologická rozmanitost, dobré
životní podmínky zvířat, použití
přírodních látek a procesů

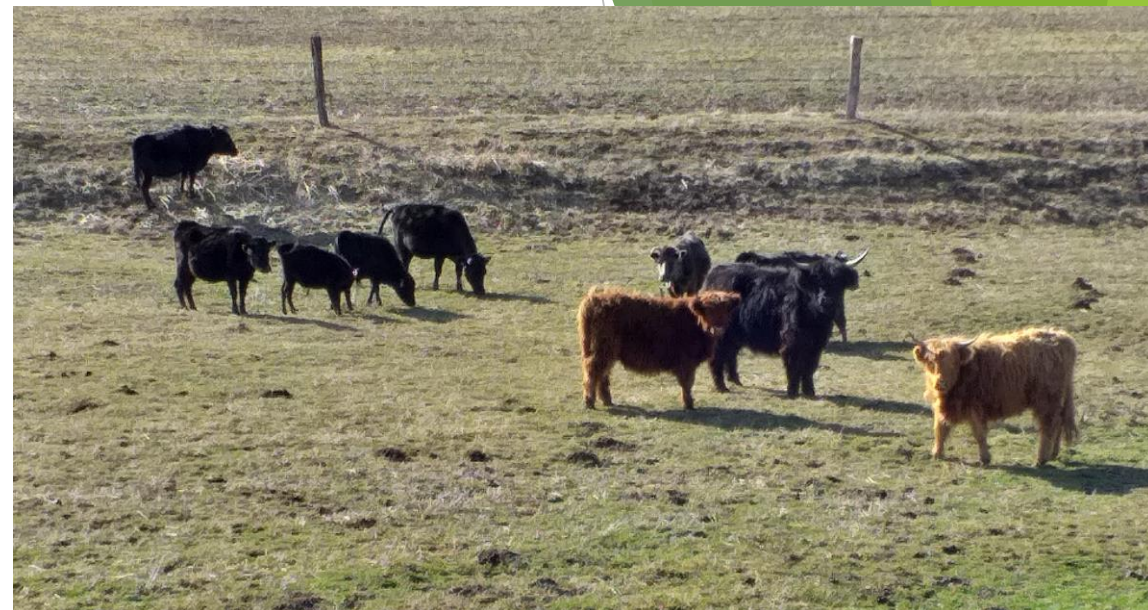
důvěra spotřebitelů v produkty
BIO

KEZ o.p.s., Chrudim

ABCERT AG, Jihlava

BIOKONT CZ, s.r.o., Brno

Bureau Veritas Czech Republic, spol. s r.o., Praha

Přechod konvenčního zemědělství na ekologické

Přechodné období = PO „vyčištění zvířat a pozemků“

Nová farma - všechna zvířata a pozemky 2 roky

Pozemky:

Pole, louky, pastviny - 2 roky

Sady, vinice, chmelnice - 3 roky

Zvířata:

Skot maso - 1 rok, mléko - ½ roku

Ovce, kozy, prasata - ½ roku

Drůbež maso - 10 týdnů, vejce - 6 týdnů

Včely - 1 rok

Souběh ekologického a konvenčního hospodaření

RV - pěstování jasně odlišitelných druhů/odrůd (nelze mít louky v EZ a konvenci)
pšenice setá x pšenice špalda
zelí bílé x zelí červené

ŽV - chov odlišných druhů zvířat (nelze chovat skot masný v EZ a dojný v konvenci)

Dotační tituly však souběh v rámci jedné farmy nepovolují = rozdělení farmy na více subjektů

!!! VŽDY musí být jasně určeno a odděleno co je EZ a co je konvence

Pravidla rostlinné produkce

Předcházení zhutnění a erozi půdy, zvyšování obsahu organických látek

- ❖ Střídání plodin v osevním postupu
- ❖ Používání chlévské mrvy, kompostů
- ❖ Hluboká orba
- ❖ Hnojiva a přípravky na ochranu rostlin - pouze schválené nařízením (nepoužívají se minerální dusíkatá hnojiva - ledek)
- ❖ Hydroponická produkce je zakázána
- ❖ Sběr volně rostoucích rostlin

Pravidla rostlinné produkce

Hnojiva a POR povolená pro ekologii jsou stanovena v příloze I a II nařízení 889
Celkové množství statkových hnojiv nesmí přesáhnout **170 kg N** ročně na hektar
Vzorky na rezidua pesticidů - limitní hodnota je **0,01 mg/kg**

Nejčastěji používaná hnojiva a POR v ekologii:

Chlévský hnůj, komposty, digestáty z bioplynek, přírodní uhličitan vápenatý a hořečnatý

TopStim N13 - organické dusíkaté hnojivo

NeemAzal - insekticid

Kuprikol, Kumulus, Champion - fungicid

Polyversum - biopreparát

Pravidla živočišné produkce

Zásadní význam - poskytuje organickou hmotu a živiny pro půdu, nelze mít zvířata bez půdy

Druhy které lze chovat v systému EZ:

skot (vč. buvol, bizon), koně, prasata, ovce, kozy, drůbež, ryby, králíci a včely

- ❖ Původ zvířat - odolná místní plemena, z ekochovů (z konv. chovu = PO)
- ❖ Ustájení - větrání, osvětlení, intenzita, minimální plocha na zvíře v příloze III
stlané volné skupinové provozy, bez roštů, bez klecí
přístup na otevřená prostranství a pastviny

Pravidla živočišné produkce

- ❖ Krmiva - z vlastní farmy, nákup biokrmiv
mláďata savců musí mít přírodní, nejlépe mateřské mléko
drůbež a prasata musí mít objemná krmiva
povolené krmné suroviny a doplňkové látky v příloze V a VI
- ❖ Veterina - ATB pouze léčebně nikoliv preventivně
zákaz látek ke stimulaci růstu a produkce
k čištění a dezinfekci pouze povolené produkty v příloze VII
zásahy na zvířatech pouze na povolení od MZe

Pravidla zpracování biopotravin

Označení BIOpotravina = pokud je 95% výrobku ze zemědělských složek z ekologie, v nařízení jsou povolené konvenční látky a přísady v přílohách VIII a IX

Výroba BIO je oddělena časově nebo prostorově od konvenční výroby

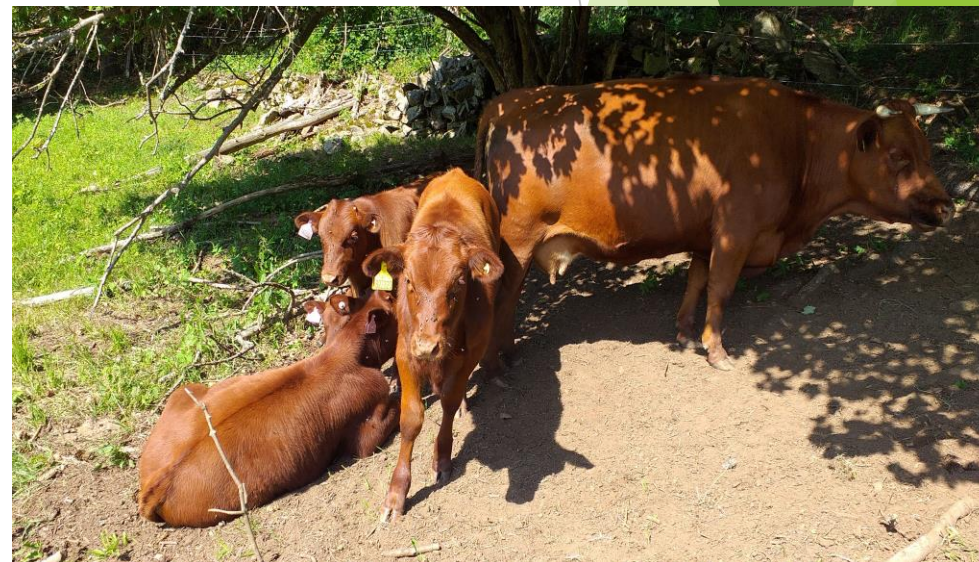
Označování:

- ❖ BIO v názvu a složení
- ❖ Biozebra - logo výroby ČR
- ❖ Lístek - logo EU
- ❖ Původ surovin - EU/mimo EU
- ❖ Kód kontrolní organizace

CZ-BIO-002

zemědělství EU / mimo EU

Kontroly ekologické produkce

Činnosti hospodářských subjektů ve všech fázích produkce, přípravy a distribuce bioproduktů musí podléhat kontrole

Kontroly probíhají 1x ročně u všech subjektů - pravidelné roční ohlášené + neohlášené kontroly, odběry vzorků

Kontrola nákupů, evidencí, pozemků a zvířat, skladových a výrobních prostor

Osvědčení o kontrole = certifikát (kdo, jaký produkt a po jakou dobu)

Kontroly ekologické produkce

Přihlášení farmy do systému ekologického zemědělství:

- ❖ Kontaktování a uzavření smlouvy s kontrolní organizací
- ❖ Vstupní kontrola farmy
- ❖ Registrace na Mze
- ❖ Počátek PO na ekologickou produkci = kontrola farmy inspektorem 1x ročně

Důležitá je jakákoliv komunikace s kontrolní organizací!!! - „NEKOUŠEME“ , NEROZDÁVÁME POKUTY, vždy se snažíme najít řešení

EZ v číslech (2019)

- ❖ Výměra ekologických ploch: **1990 - 480 ha, 2019 - 550 tis. ha (15 %)**
(z toho je 82% TTP, 16% orná, 2% trvalé kultury a rybníky)
(931 ha vinic, 11 ha chmelnic, 5,52 ha rybníků)
- ❖ Počet farem: **1990 - 3 farmy, 2016 - 4 600 farem (11 %)**
(průměrná velikost ekofarmy je 115 ha - průměr v EU je 40 ha)
- ❖ EZ v krajích: 88 % ploch je v pohraničí - horské a podhorské oblasti
nejvíce ekofarem je v Jihočeském, největší v Karlovarském
- ❖ Chov zvířat: 7 tis. koní, 250 tis. skotu (7 tis. dojnic, 120 tis. KBTM)
100 tis. ovcí, 10 tis. koz, 3 tis. prasat, 54 tis. drůbeže
47 králíků, 85 tis. Ryb, 80 rojů

EZ v číslech (2019)

- ❖ 607 výrobců biopotravin - nejvíce zpracování masa a mléka, ovoce a zeleniny
(z toho je 200 faremních zpracovatelů)
- ❖ Obrat s biopotravinami byl 7 mld. Kč (z toho bylo 40% export), spotřeba na obyvatele za rok je cca **416 Kč**
- ❖ Největší poptávka je po speciálních zpracovaných potravinách typu kojenecká a dětská výživa, káva a čaj
dále mléčné výrobky a ovoce a zelenina

Děkuji za pozornost 😊

Ing. Klára Vrchotová

Inspektor

klara.vrchotova@abcert.cz

Tel.: 720 044 500

www.abcert.cz

